

OPISU MODUŁU KSZTAŁCENIA (SYLABUS)

I. Informacje ogólne

1. Nazwa modułu kształcenia
Archeologia środkowoeuropejskiego *Barbaricum*
2. Kod modułu kształcenia
05-ASB-23
3. Rodzaj modułu kształcenia – obowiązkowy lub fakultatywny
fakultatywny
4. Kierunek studiów
archeologia
5. Poziom studiów – I lub II stopień, lub jednolite studia magisterskie
II stopień
6. Rok studiów (jeśli obowiązuje)
II rok
7. Semestr – zimowy lub letni
zimowy
8. Rodzaje zajęć i liczba godzin (*np. 15 h W, 30 h ćw*)
75 h W, 45 h konw.
9. Liczba punktów ECTS
10
10. Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail wykładowcy (wykładowców) / prowadzących zajęcia
**dr hab. prof. UAM Andrzej Michałowski (misiek@amu.edu.pl);
dr Milena Teska (mt.teska@gmail.com)**
11. Język wykładowy
polski

II. Informacje szczegółowe

1. Cel (cele) modułu kształcenia
 - **uzyskanie pogłębionej wiedzy na temat problematyki okresu lateńskiego (przedrzymskiego), wpływów rzymskich i wędrowek ludów,**

- opanowanie szczegółowej terminologii archeologicznej odnoszącej się do okresu lateńskiego (przedrzymskiego), wpływów rzymskich i wędrowek ludów,
- pogłębienie wiedzy o kierunkach rozwoju archeologii okresu lateńskiego (przedrzymskiego), wpływów rzymskich i wędrowek ludów a także jej powiązaniach z innymi dyscyplinami naukowymi i wykorzystaniu różnych kategorii źródeł dla poznania rzeczonych odciniek pradziejów,
- uzyskanie zaawansowanej wiedzy na temat przemian społecznych, ekonomicznych, kulturowych i materialnych zachodzących wśród społeczności zamieszkujących środkowoeuropejskie *Barbaricum* w okresie przedrzymskim, rzymskim i wędrowek ludów,
- zrozumienie potrzeby interdyscyplinarnych studiów nad omawianymi okresami,
- uzyskanie zaawansowanej wiedzy na temat struktur osadniczych europejskiego *Barbaricum*.

2. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują)

Podstawowa wiedza z zakresu problematyki okresu lateńskiego (przedrzymskiego), wpływów rzymskich i wędrowek ludów.

3. Efekty kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych dla modułu kształcenia i odniesienie do efektów kształcenia dla kierunku studiów

(UWAGA: nie dzielimy efektów kształcenia dla modułów (przedmiotów) na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych; każdy moduł (przedmiot) nie musi obejmować wszystkich trzech kategorii efektów kształcenia; jeśli efektem kształcenia jest np. analiza wymagająca określonej wiedzy, to nie trzeba oddzielnie definiować efektów kształcenia w kategorii wiedzy)

Symbol efektów kształcenia	Po zakończeniu modułu (przedmiotu) i potwierdzeniu osiągnięcia efektów kształcenia student potrafi:	Odniesienie do efektów kształcenia dla kierunku studiów
ASB_01	analizować dzieje społeczności barbarzyńskiej Europy w dobie ich kontaktowania się ze społeczeństwami kultury śródziemnomorskiej	K_W01, K_W04, K_W06, K_U01
ASB_02	interpretować źródła pisane dotyczące barbarzyńskiej Europy	K_W03, K_W04, K_W05, K_U05, K_U01
ASB_03	zrozumieć znaczenie potrzeby prowadzenia interdyscyplinarnych	K_W05, K_U02, K_U05

	studiów nad społeczeństwami europejskiego <i>Barbaricum</i>	
ASB _04	orientować się w zróżnicowaniu stref kulturowych europejskiego <i>Barbaricum</i>	K_W04, K_W07, K_U02, K_U06,
ASB _05	ściśle precyzować zmienności chronologiczne właściwe dla omawianego odcinka dziejów	K_W02, K_W07, K_W08, K_K04
ASB _06	dysponuje zasobem wiedzy źródłowej, niezbędnym dla interpretacji przemian struktur osadniczych charakterystycznych dla okresu lateńskiego/ przed-rzymskiego, wpływów rzymskich i wędrowek ludów	K_W02, K_W06, K_W07, K_W09, KU_01, K_U11, K_K03

4. Treści kształcenia

Archeologia środkowoeuropejskiego <i>Barbaricum</i>		
Symbol treści kształcenia	Opis treści kształcenia	Odniesienie do efektów kształcenia modułu
TK_01	przemiany kulturowe w okresie lateńskim (przedrzymskim), wpływów rzymskich i wędrowek ludów	ASB _01, ASB _04, ASB _05
TK_02	zapoznanie z chronologią i systemami kulturowymi okresu lateńskiego (przedrzymskiego), wpływów rzymskich i wędrowek ludów	ASB _04, ASB _05
TK_03	prezentacja kontaktów społeczności okresu lateńskiego (przedrzymskiego), wpływów rzymskich i wędrowek ludów ze światem cywilizacji antycznych	ASB _01, ASB _02, ASB _03
TK_04	szczegółowa prezentacja pełnej bazy źródeł pisanych dla okresu lateńskiego (przedrzymskiego), wpływów rzymskich i wędrowek ludów i ich znaczenia dla studiów archeologicznych	ASB _02, ASB _03
TK_05	charakterystyka struktur osadniczo-gospodarczych w okresach lateńskim (przedrzymskim), wpływów rzymskich i wędrowek ludów	ASB _06

5. Zalecana literatura

- Babeş M., Die Poienęsti-Lukaševka-Kultur. Ein Beitrag zur Kulturgeschichte im Raum östlich der Karpaten in den letzten Jahrhunderten vor Christi Geburt, Saarbrücker Beiträge zur Altertumskunde, t. 30, Bonn 1993.
- Cunliffe B., Starożytni Celtowie, Warszawa 2003.
- Dąbrowska T., Wczesne fazy kultury przeworskiej. Chronologia-zasięg-powiązania, Warszawa 1988.
- Hachmann R., Die Chronologie der jüngeren vorrömischen Eisenzeit. Studien zum Stand der Forschung im nördlichen Mitteleuropa und in Skandinavien, 41. Bericht der Römisch-Germanischen Kommission 1960, (1961), s. 1-275.
- Heather P. Imperia i barbarzyńcy. Migracje i narodziny Europy, Poznań 2010.
- Hógain D. Ó., Celtowie. Dzieje, Warszawa 2009.
- Keiling H., Die vorrömische Eisenzeit im Elde-Karthane-Gebiet, Schwerin 1969.
- Kobyliński Z., Struktury osadnicze na ziemiach polskich u schyłku starożytności i w początkach wczesnego średniowiecza, Wrocław - Warszawa - Kraków - Gdańsk 1988.
- Kukenburg M., Die Kelten, Stuttgart 2010.
- Luley H., Urgeschichtlicher Hausbau in Mitteleuropa. Grundlagenforschung, Umweltbedingungen und bautechnische Rekonstruktion, Universitätsforschungen zur prähistorischen Archäologie, Band 7, Bonn 1992.
- Martens J., On the so-called Kraghede-Group - the Pre-Roman Iron Age in North Jutland and its Connections with the Przeworsk Culture, Kultura Przeworska, 1, 1994, s. 37-51.
- Martens J., The Pre-Roman Iron Age in North Jutland. In: J. Martens (Hrsg.) Chronological Problems of the Pre-Roman Iron Age in Northern Europe. Symposium at the Institute of Prehistoric and Classical Archaeology University of Copenhagen, December 8 1992. Arkæologiske Skrifter 7, Copenhagen 1997, s. 107-136.
- McCormick M., Narodziny Europy. Korzenie gospodarki europejskiej 300-900, Warszawa 2007.
- Michałowski A., Budownictwo kultury przeworskiej, Poznań 2011.
- Müller R., Die Grabfunde der Jastorf- und Latenezeit an unterer Saale und Mittelelbe, Berlin 1985.
- Nortmann H., Die vorrömische Eisenzeit zwischen unterer Weser und Ems, Ammerlandstudien I, Mainz am Rhein 1983.
- Обломский А. М., Терпиловский Р. В., Петраускас О. В., Распад зарубинецкой культуры и его социально-экономические и идеологические причины, Киев 1990.
- Schlette F., Kelten zwischen Alesia und Pergamon, Leipzig-Jena-Berlin 1979.
- Schuster J., Herzsprung. Eine kaiserzeitliche bis früh-völkerwanderungszeitliche Siedlung in der Uckermark, Berliner Archäologische Forschungen, Band 1, Rahden/Westf, 2004.
- Schwantes G., Die Jastorf-Zivilisation, [w:] „Festschrift für Paul Reinecke”, Mainz 1950, s. 119-130.

- Seyer H., Siedlung und archäologische Kultur der Germanen im Havel-Spree-Gebiet in den Jahrhunderten vor Beginn u. Z., Berlin 1982.
- Wolfram H., Historia Gotów, Warszawa-Gdańsk 2003.
- Zimmermann W. H., Pfosten, Ständer und Schwelle und der Übergang vom Pfosten-zum Ständerbau – Eine Studie zu Innovation und Beharrung im Hausbau. Zu Konstruktion und Haltbarkeit prähistorischer bis neuzeitlicher Holzbauten von Nord- und Ostseeländern bis zu den Alpen, Probleme der Küstenforschung im südlichen Nordseegebiet, Bd. 25, 1998, s. 9-241.
- Zimmermann W. H., Die Siedlungen des 1. bis 6. Jahrhunderts nach Christus von Flögeln-Eekhöltjen, Niedersachsen: Die Bauformen und ihre Funktion, Probleme der Küstenforschung im südlichen Nordseegebiet, Bd. 19, 1992.
- Zimmermann W. H., Vom Pfostenloch zum Hausbefund, Archäologie in Deutschland, H. 2-2004, s. 18-20.

6. Informacja o przewidywanej możliwości wykorzystania b-learningu

Konsultacje przez media elektroniczne.

7. Informacja o tym, gdzie można zapoznać się z materiałami do zajęć, instrukcjami do laboratorium, itp.

Strona domowa Instytutu Prahistorii UAM
(<http://archeo.amu.edu.pl/edukacja.htm>)

III. Informacje dodatkowe

1. Odniesienie efektów kształcenia i treści kształcenia do sposobów prowadzenia zajęć i metod oceniania

Archeologia środkowoeuropejskiego <i>Barbaricum</i>			
Symbol efektu kształcenia dla modułu	Symbol treści kształcenia realizowanych w trakcie zajęć	Sposoby prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów kształcenia	Metody oceniania stopnia osiągnięcia założonego efektu kształcenia
ASB_01	TK_01, TK_03	konwersatorium, wykład	P – zaliczenie ustne P – egzamin ustny
ASB_02	TK_03, TK_04	konwersatorium, wykład	F – dyskusja w trakcie zajęć P – zaliczenie ustne P – egzamin ustny
ASB_03	TK_03, TK_04	konwersatorium, wykład	F – dyskusja w trakcie zajęć P – zaliczenie ustne P – egzamin ustny

ASB_04	TK_01, TK_02	konwersatorium, wykład	P – zaliczenie ustne P – egzamin ustny
ASB_05	TK_01, TK_02	ćwiczenia, konwersatorium, wykład	P – zaliczenie ustne P – egzamin ustny
ASB_06	TK_05	konwersatorium	F – dyskusja w trakcie zajęć P – zaliczenie ustne

2. Obciążenie pracą studenta (punkty ECTS)

Archeologia środkowoeuropejskiego <i>Barbaricum</i>	
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem	120
Praca własna studenta (przygotowania do zajęć)	45
Praca własna studenta (czytanie literatury)	45
Praca własna studenta (przygotowanie do egzaminu)	20
SUMA GODZIN	230
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA MODUŁU (PRZEDMIOTU)	10

3. Kryteria oceniania

- 5,0 – znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje personalne i społeczne
- 4,5 – bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje personalne i społeczne
- 4,0 – dobra wiedza, umiejętności i kompetencje personalne i społeczne
- 3,5 – zadawalająca wiedza, umiejętności i kompetencje personalne i społeczne, ale ze znacznymi niedociągnięciami
- 3,0 – zadawalająca wiedza, umiejętności i kompetencje personalne i społeczne, ale z licznymi błędami
- 2,0 – niezadawalająca wiedza, umiejętności i kompetencje personalne i społeczne